

átirata jelent meg *Renaud de Vilbac* operakomponistától (Ménestrel, 15 l.) és két zongorára nyolc kézre *Ch. Steigertől* (Ménestrel, 13—13 l.). Valamennyi *Liszt* abbénak ajánlva.

Szinte bámulatos az a karrier, amelyet a Rákóczi-úti kis kocsmáros török-magyar indulója megfutott. *Gouzien* és *Munkácsy* bábáskodnak felette, *Massenet* oly hatalmas zenekari művet ír belőle, hogy *Gounod* elragadtatását fejezi ki, megihletti *Lisztet*, aki zongorára átírja, aztán *Soumis*, *Renaud de Vilbac* és *Steiger* dolgozzák át. *Liszt* a «Revive Szegedin!» címet adja neki, de *Gouzien* ezt nem honorálja és így csak utóbb tűnik ki, hogy az a párizsi hangjegy, amely *Liszt* átíratként mint *Marche Hongroise de Szabady* van forgalomban, voltaképpen a mester szándéka szerint az «Újhodj meg Szeged!» címet kellene, hogy viselje. *Liszt* darabja azonban végül mégis csak eljutott Szegedre, abba a városba, amelyre komponálása közben gondolt. A városnak sikerült közvetítésünkkel megszerezni *Göllerichnétől* méltányos árért és mint *Liszt* magyar érzésének egyik beszédes bizonyítéka, ma a Somogyi-Könyvtár anyagát gazdagítja a kultúrpalotában a Tisza partján.

Ami pedig *Liszt Szegedy Csárdását* illeti, *Gárdonyi* szerint (i. m. 22. l.) a weimari *Liszt-Múzeum Ms. Z 12* jelzésű kéziratához tartozó lapok egyikén található, de nem *Liszt* kézírásával. A melódia *Liszt*nél a ki nem adott és korábban 20-iknak számozott rapszódiában fordul elő először, később pedig a XII. magyar rapszódia «*Stretta*» részének 25. és következő ütemeiben. Mindkét feldolgozásban olyan motívumok vannak a téma körül, amelyek «A csikós» című népszínműnek *Szerdahelyi Józseftől* eredő zenéjében (1847) is szerepelnek. Magának a «Szegedy Csárdás»-nak a dallama is megvan, bár nem ezzel a címmel, «A csikós» második felvonásának 12. táncában. *Liszt* a dallamot egyik vázlatkönyvének tanúsága szerint (weimari *Liszt-Múzeum Ms. N 5*, S. 111, «Friska») a cigányok játéka nyomán jegyezte fel először. (*Gárdonyi*, *Liszt*s 20. ungarische Rhapsodie, *Ungarische Jahrbücher* X. k., 1930, 294. l.)

Szegeden, ahol nemrég még azt sem tudták, hogy mily súlyos tízezrekkel sietett *Liszt Ferenc* szerencsétlen honfitársainak segítségére, mindeddig ismeretlen volt, hogy a mester két szerzeményében is örök emléket állított Szeged városának.

AZ ÓRTORONY.

Fejem páncélos sisakját
a jellegek simogatják,

átlátok a sűrű ködön,
gonoszak felett örködöm.

Szemem átszúr az éj bokrán
s a gonoszak vigyáznak rám.

De árva ez a nyakasság
s úgy szédít ez a magasság.

Jobb lenne, ha fejem talán
egy-egy kicsit lehajtanám

és naponként: este, reggel
beszelnék az emberekkel.

Kiss Tamás.